

Narratieve therapie (456)

Docent: Drs. Frank Habekotté

Doelstelling:

Na de voltooiing van de cursus dient de cursist zelfstandig te kunnen functioneren in het doen van gesprekken in het kader van het narratieve model.

De volgende subdoelen zijn hierbij onder ander belangrijk:

- de cursist dient adequaat te kunnen omgaan met een cliënt-therapeut relatie, die op samenwerking in een niet-hiërarchische zin is gebaseerd;
- de cursist dient op een flexibele wijze te kunnen omgaan met meerdere subjectieve ervaringen van “werkelijkheden” in interactie met cliënten;
- de cursist heeft laten zien dat hij adequaat kan omgaan met het externaliseren van klachten/probleeminteracties en het internaliseren van het gevoel dat de cliënt bepaalt hoe hij met zijn of haar leven omgaat (internalizing personal agency);
- de cursist kan op basis van een niet-hiërarchische positie tezamen met cliënt een emanciperend nieuw verhaal co-creëren;
- de cursist dient zowel zijn of haar eigen ervaring als die van de cliënt te kunnen situeren in een sociale context (cultuur, gender, etniciteit, (sexuele) identiteit).

Doelgroep:

Maatschappelijk werkenden met VO, artsen, (GZ- eerstelijns- en klinisch-)psychologen en andere sociale wetenschappers die al redelijk ervaren zijn in het werken met systemen. De cursus staat open voor ervaren geïnteresseerden die zich willen specialiseren in narratieve therapie en voor toekomstige NVRG-leden die na het volgen van een 120-urige basiscursus een specialistische cursus willen volgen. Deze laatste volgorde is verplicht voor toekomstige NVRG-leden. Tijdens de cursus dient men te werken met tenminste twee cliënten per week.

Inhoud van de cursus:

De cursus bestaat uit 40 uur. De narratieve therapie gaat ervan uit dat de mens wordt bepaald door zijn of haar verhaal over zichzelf (een verzameling van ideeën, gedachten en gevoelens), zijn of haar relaties en het probleem zelf.

Vaak vragen mensen hulp als hun hoofd- of probleemverhaal hen beperkt in hun functioneren. Dit hoofdverhaal wordt mede bepaald door onder ander cultuur, etniciteit, gender en (seksuele) identiteit die door hun beperkende invloed de verhalen die niet overeenstemmen met het

hoofdverhaal naar de achtergrond drukken. In de narratieve therapie wordt gezocht naar die “unieke uitkomsten” die in strijd zijn met het beperkende hoofdverhaal om zo tezamen met cliënt(en) een nieuw verhaal te co-creëren, zodat ze over meer variatie in gedragingen, gevoelens en gedachten kunnen beschikken. Belangrijke middelen daartoe zijn het externaliseren van het hoofd-/probleemverhaal of van bepaalde interactiestijlen, en het weer achter je eigen stuur van het leven gaan zitten. De “verdikking” van het alternatieve verhaal wordt geoefend aan de hand van verschillende middelen (o.a. remembering conversations, outsider witness-groups). Eigen ervaring is een belangrijk gegeven bij narratieve therapie. Cursisten leren eerst aan den lijve te ervaren hoe het is te werken met het idee dat niet een persoon, maar het probleem het probleem is.

Aandacht wordt besteed aan de volgende onderwerpen:

- de voorgeschiedenis en de ideologie van het narratieve model;
- de hoofdverhalen van het narratieve model: post-modernisme , poststructuralisme en sociaal constructionisme;
- systematisch wordt er geoefend met de verschillende fasen in de narratieve therapie.

Het hoofddaccent ligt op het narratieve model zoals ontwikkeld door Michael White, David Epston en volgelingen.

Proces van de cursus:

In het eerste gedeelte van de zitting staat centraal hoe de cursist zelf een verhaal maakt van het narratieve model. Dit proces kan gezien worden als het samen maken van een verhaal, waarbij de cursist de hoofdauteur blijft. Vallen, opstaan, verwarring en verheldering kunnen een onderdeel van dit proces zijn. Omdat het een specialistische cursus betreft wordt van de cursist een zekere mate van zelfredzaamheid gevraagd. De cursusgever verwacht dat de cursist hem op de hoogte houdt van het ontwikkelingsproces dat bij hem of haar speelt.

In het tweede gedeelte staat oefenen centraal. Uitgangspunten daarbij zijn: Het gaat vooral om oefenen, en niet om een demonstratie dat de cursist laat zien dat hij of zij het narratieve model snapt en het in de vingers heeft. Bij het oefenen bepaalt de cursist wanneer hij of zij wil pauzeren om dingen te bespreken om daarna door te gaan of te stoppen.

Didactische uitwerking van de zittingen:

Een zitting duurt 3 uur en bestaat uit:

19.00-19.45: literatuurbespreking aan de hand van het thema door een cursist voorbereid

19.45-20.00: pauze

20.00-22.00: oefenen aan de hand van het thema van de zitting en terugkoppelen naar het thema van de zitting

De eerste 4 zittingen wordt er gewerkt aan de hand van ervaringsoefeningen van de docent.

Vanaf zitting 5 oefenen de cursisten met zelf ingebrachte casuïstiek de vragen die passen met de besproken fase van de narratieve therapie.

Wijze van eindtoetsing:

De presentatie van de cursist wordt beoordeeld door de cursisten en de docent. De cursist wordt hierop direct aangesproken.

De docent beoordeelt de aard en de mate van deelname van de cursist voor zowel het theoretische als het praktische gedeelte.

De docent tekent alleen af als alle onderdelen voldoende zijn.